

több fordított cikk is van. Igy *A. Binet*: Les idées modernes sur les enfants c. könyvéből az erkölcsi nevelésről szóló fejezet; *Salzmann Konrad* Kiefer-jének egyik fejezete; *Orel G.* «Műhelyi nevelés Páris iskoláiban» c. művéből néhány részlet s *Ranschburgtól* «Levelek egy középiskolai tanulóhoz». A. Borza a breslauer iskolai múzeumokat ismerteti; J. Maior, a lap kiküldött tudósítója részletes cikkében a bukovinai első tanítói kongresszusról impresszióit mondja el. Sotropa-Dragan a naszódai trivialis iskola történetét adja. A szépirodalmi részben majdnem mindegyik szám közöl egy-egy elbeszélést a román irodalom java termékeiből, vagy a külföldi irodalomból egy-egy nevelő célzatú fordítást. Ilyen V. Stanciu állatmeséje, A. Ciura háborús novellája, Selma Lagerlöf Nazaretben c. rajza, Jules Lamaitre Lilit c. vázlata. Ismertetik ezeket a műveket: *A. Boldor*: Beszámoló az 1912—13. évi pedagógiai irodalomról, Brassó. *O. Ghibu*: Középiskolai tanárok egyesülete. *V. Sotropa* és *N. Dragan*: A naszódai iskolák története (1863—93-ig), Naszód, 1913. *V. Seni*: Egy tanítási lecke kritikája. Balázsfalva, 1913. *J. G. Bratu*: Az elemi oktatás reformja, Bukarest. Beszélgetések az iskolából kikerülő leányokkal J. Georgescutól. Pályaválasztási tanácsadó, Balázsfalva, 1914. Ezenkívül sok elemi iskolai tankönyvismertetés és bírálat különösen a magyar nyelvi oktatás és az elemi iskolai gazdaságtan tanítása köréből.

Kristea Gyula.

Kereskedelmi Szakoktatás (1914—5., 7. sz.). *Haraszti K.* az első hazai keresk. iskola történetéhez közöl adatokat. *Czirbusz Géza* a forgalmi geográfia tanítását sürgeti.

Magyar Középiskola (1915., 1—2. sz.). *Szölgvény F.*: a háború viharai a tanárságot arra intik, hogy fokozott buzgósággal neveljen vallásosságra, hazaszeretetre és kötelességtudásra, ez teszi a magyarságot a béke idejére is számba veendő tényezővé. *Czirbusz G.* itt is a forgalmi geográfia tanítását sürgeti; az adott geográfiai helyzet felhasználására kell nevelni. *Fest A.* az olasz internátusokat ismerteti; ily *állami* nevelőintézetek nagyarányú fejlesztését elsőrendű nemzeti feladatnak tartja az egységes nemzeti, hazafias és erkölcsös nevelés biztosítására.

Magyar Tanítóképző (1915, 1. sz.) *Quint J.* bőven sorol fel olyan tennivalókat, amelyek a tanítóképzők munkájának rendszeresebbé, mélyebbé válását segítenék elő. *Végh F.* a bajor tanítóképzés reformját ismerteti s összeveti a hazai új tantervvel. *Frank A.* a tképzőint. és a gyakorlóisk. munkájának összhangja, az elmélet és gyakorlat kölcsönös közeledése érdekében ír; cikke jellemző arra nézve, mily nehezen fér el a tanítónevelés feladata a mai keretben és mily különbségek vannak még ma is a gyakorlati képzésnek a tárgyi ismeretek nyújtásával való viszonya felfogásában. A *Gyakorlóiskola* c. mellékleten *Nagy László* «Új módszertani meghatározások» c. a beszéd- és értelemgyakorlatok tárgyát és módszerét gyermektanulmányi alapon fejtegeti. — E tanulságos fejtegetés első része az elemi iskola minden tárgyát felölelő, ily szempontú feldolgozásnak. E terv megvalósulását annál inkább óhajtjuk, mert alkalmas lehet arra, hogy tanítóágunkat az iskolai munka javításán való gondolkodásra serkentse.

Nemzeti Nőnevelés (1915, 1—2. sz.). 36. évfolyamát új szerkesz-

tóvel kezd, aki (*Vásony Lajos*) a régi szellemben a programmot így foglalja össze: nemzeti szellemű nőnevelés, a tanítónők érdekeinek támogatása, az Erzsébet-Nőiskola volt növendékeinek összetartása, ismeretterjesztés, tanácsadás. *Berta Ilona* a 25 évi szerkesztés után visszalépő *Sebestyén Stetina* Ilona működését s a Nemzeti Nőnevelés eredeti, Péterfy Sándor, Sebestyén Gyula és Komáromy Lajos lelkéből származó munkatervét ismerteti; azt a gondolatot ébreszti az olvasóban, hogy e folyóiratnak épen a nemzeti nőnevelés érdekében ennek történetét is méltó volna visszaemlékezések és rendszeres tanulmányok által felderítenie. Egész terjedelmében közlik *Fináczy Ernő* elnöki megnyitóját (Az iskolai felügyeletről). Állandó rovatok: nőnevelési szemle, külf. lapszemle, irodalom.

Nevelés (Máramarosi Tanügy; 1914, nov.-dec.). *Keszler K.* a háborútól a magyar művelődési politika újjászületését, a magyar állampolgári nevelés kialakulását várja; a népoktatás terén látja a legnagyobb feladatokat. Sürgeti az egyes vidékek pedagógiai állapotrajzáinak elkészítését, erre nézve a munka szervezését; s közli, hogy a máramarosmegyei tanítóegyesület már gyűjti is az ottani nevelési feladatok megállapítása érdekében az adatokat; szükségesnek tartja azonban határozott kérdőpontok kidolgozását. — A máramarosi példa követése és az eredmények egységes feldolgozása ma legfőbb nemzeti érdekünk.

Népművelés (1915, 1. sz.). Az *Új Élet* ismét a régi címen jelenik meg s ezután tisztán pedag. folyóirat lesz. Szerkesztője Weszely Ödön, helyettes szerk. Ozorai Frigyes. *Bárczy István* összefoglalja a lap eddigi törekvéseit, megokolja a cím és tartalom változásait s új programmul kitűzi ezt: alkalmazkodik «a kor követelményeihez, megindítja azt a nagy munkát, mely a pedagógiára vár», t. i. a testi és szellemi nevelés programjának a nemzeti védelem szempontjából való kidolgozását. *Déri F.* a háborúnak a főváros oktatásügyére tett hatását ismerteti; óv attól, hogy már ma vonjanak le tanulságokat a nevelésre nézve, mert az alkalmi hatás túlzásra ragad. *Gockler L.* nagyobb tanulmányt kezd Herbart erkölcs-tanáról. *Horváth C.* a sárospataki kollégium multjából közöl 200 éves, időszzerű adatot a földrajztanítás történetéhez. *Répay D.* a ruténekről közöl rövid ismertetést. Két más cikkem kívül külföldi és belföldi szemle, a Főv. Ped. Szem. részére külön rovat s könyvismertetések vannak e számban. — A *Magyar Paedag. Társ.* idei közgyűléséről (63. l.) egyebek közt ezt is írja a N—s: «A pénztári jelentés szerint a lefolyt év deficittel végződött, ami általános meglepetést keltett, mert a Társaság folyóirata erősen megcsappant terjedelemben jelent meg és azt hittük, ez a nem épen szerencsés helyen alkalmazott takarékoskodás arra szolgált, hogy a pénztári mérleg egyensúlyát megmentse.» A mostani idő vitatkozásra nem alkalmas ugyan, de mivel ez a folyóirat most már másodízben (l. *Új Élet* 1914 febr.) szükségesnek találta a pénztári jelentés ilyenmű kommentálását, kénytelenek vagyunk ez ügyet szóvá tenni. Minden kritikát megbecsülünk. Az idézett sorokban azonban nem kritika van, hanem kisszerű csipkedés, mely magához a N—s-hez nem méltó. A szerkesztő úr, aki a M. P. T.-nak rendes tagja s a M. P.-nak 6 éven át volt érdemes szerkesztője, tudja és tőle megtudhatta